

SLOVENE C

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2:20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ K 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1:80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

Inserati:

Enostolpna petlitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petlitrsta po 60 v
Ishaja vsak dan izvenemir nedelje in praznike ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Katoliška vera, vojska in mir.

Sestanek v Curihu, o kojem smo že poročali, je bil mednarodni. Z notranjo politiko katerekoli države se tedaj ni pečal in tudi pečati ni mogel. Pečal se je izključno z edino perečo točko, ki združuje v sebi najnujnejše srčno goreče želje vseh narodov Evrope: in ta točka se imenuje: mir!

Mir — čarobni pojem, ki napolnjuje vsa srca. Poleg hrepenenja po miru obledi danes vsaka druga želja, vsako drugo hrepenenje. Najpreje mir — drugo se bo potem uredilo. In prva dolžnost slehernega, ki mu je dana prilika, je, delati po svojih močeh za mir, za konec te grozne, strahotne vojske.

Našemu cesarju Karlu gre čast in hvala, ker je sporazumno s svojimi zavezniki ponudil našim sovražnikom mir. Iz najplemenitejšega čustva jim je ponudil pošteno spravo. A vlade, ki imajo žal še v rokah usode naših sovražnikov, so plemenito ponudbo našega cesarja ošabno odklonile. Boje se miru, ker dobro vedo, da bo potem ljudstvo z njimi obračunalo . . .

A narodi sami, ki stoje z nami v vojski, si želé miru iz dna srca, žele konca krvoprelitja ter povratek dobe mirnega dela in napredovanja.

Iz srca teh narodov govori sveti oče Benedikt XV., ki ne zamudi od prvega početka vojske nobene prilike, da ne bi svaril vojskujočih sil in jih pozival k miru in spravi.

Pomislimo položaj svetega očeta! Obkoljen, ujet od frimasonskih sovražnikov in klevetnikov Cerkve, na milost in nemilost izročen glavnim krivcem svetovne vojske — a noben ozir ga ne moti, da ne bi vršil svojega visokega zvanja. Iz sredine najhujših vojnih šovinistov kliče vsem narodom sveta: Umirite se!

To je mož katoliške vere, vere ljubezni in sprave. In ista moč je vodila katoliške veljake različnih narodov, ko so se zbrali v Curihu in pogumno proglasili zakon katoliške edinosti. V tem groznem času, ko razdvaja ostrina meča narode v besnem sovraštvu — so katoliški veljaki ustanovili mednarodno katoliško organizacijo in povabili k pristopu katoliške veljake vseh narodov sveta, brez razlike!

V tem času so ti možje našli izključno le besede ljubezni do vseh in proglasili potrebo miru, sprave za vse katoliške sloje.

To je pravo katoliško delo. — Nad brezverstvom in protiverstvom, ki je glavni povzročitelj te vojske, naj zmaga katoliško načelo, katoliška ideja ljubezni in sprave.

V znamenju sv. križa je mir!

Vojaški domovi na fronti.

Dne 26. februarja se je vršilo v nižje-avstrijski deželni zbornici posvetovanje o vojaških domovih na fronti. Predsedoval je kardinal knezonadškof dr. Piffl. Navzočih je bilo mnogo članov cesarske hiše, veliko duhovnikov, najodličnejši člani nižje-avstrijske deželne uprave in dunajske mestne občine, zastopniki armade in voditelji ministrstev ter mnogo drugega odličnega občinstva. O vojaških domovih je poročal kot prvi govornik c. in kr. kontreadmiral Schanz tako-le:

Povsodi na fronti, kjer je količjak dopustno in tudi v etapnih prostorih, kjer se zbirajo vojniki v večjem številu, se bodo ustanovili prijazni družabni prostori, kjer bodo vojaka obdajale prijazne domače slike in praktična hišna oprava. Tu mu bo na razpolago dobro čtivo, domači časniki, tu bo našel zdravno duševno pobudo in imel ugodno priliko za pisanje, tu se bo mogel razvedrovati ob godbi, petju, predavanjih, igri. Organizacija je zamišljena tako, da se ustanovi avtonomni društvi za Avstrijo in Ogrsko, ki bosta skrbeli vsaka za svoje čete, se pa tudi medsebojno podpirali in dopolnjevali. Ločitev nikakor ne sme biti ozkosrčna, ker tega tudi sestava čet ne dovoljuje; kjer so med avstrijskimi polki in oddelki pomešani Ogrji, bomo v vojaških domovih poskrbeli za čtivo tudi ogrskim vojakom. V Avstriji bodo delo centralnega odbora dopolnjevali posebni odseki v posameznih drugojezičnih kronovinah; v Pragi in Ljubljani se odseka že snujeta. V Ljubljani se snuje odbor za vojaške domove za naše vrle vojsake pod vodstvom dež. glavarja dr. Ivana Šustaršiča. Načelno velja, da se je treba pri sestavi vojaških knjižnic ozirati na narodnost tistih čet, katerim je dom namenjen. V to svrhu je ravno nujno potrebno, da se v organizaciji izvede stopnjevanje po deželah, da morejo tako posamezne dežele poskrbeti za svoje domače polke. Oprema domov mora biti smotrna ter se je v to svrhu iz vsega početka uvedla centralizacija sredstev in razpošiljanja. Domovom pošiljamo skrbno sestavljene zbirke knjig, primerne njihovu obsegu. Tudi za okrašnje domov s slikami je poskrbljeno, in sicer po načelu, da je najboljši komaj zadosti dobro za naše vrle vojsake.

Drugi poročevalec, načelnik vojniskrbitvenega urada podmaršal pl. Löbl, je opozoril, da je Njegovo Veličanstvo cesar Karel sam dal povelje za izpeljavo te akcije in da se je zavzela za stvar kot močena pokroviteljica tudi Njeno Veličanstvo cesarica Cita. Prvo in najkrepkejšo pobudo za ustanavljanje vojaških domov pa je

dal vojni kurat prof. dr. Viljem Schmidt, ki je umel pridobiti za svojo stvar najvišje vojaške kroge. Do 23. februarja je bilo v seznamu že blizu 300 domov, med temi 70 popolnoma dovršenih, 120 blizu dovršitve, nad 100 pa v prvih početkih.

V kratkem izide oklic za našo deželo. Prepričani smo že danes da bode naše ljudstvo tekmovalo v tem, da bo tudi pri tej akciji naša dežela med prvimi, ki hočejo branilcem domovine izkazati svojo srčno hvaležnost.

Proti nemškemu vodstvu.

Brnski katoliški »Hlas« prinaša več člankov proti »desetim nemškim zapovedim«. Zakaj pa naj bi nemški narod vodil Avstrijo? Saj on ni kit, ki drži Avstrijo skupaj. To je zgolj dinastija, katero so si svobodno izvolili za svojo Čehi, Ogrji in Hrvati. Pa tudi alpske in kraške dežele niso nemške. Dejansko pa je nemški narod v manjšini. Glede zveze z Nemčijo pravi list: »Za Nemčijo ima habsburška monarhija le tedaj vrednost kot zaveznica, če je močna, neglede na to, kateri narodi jo delajo krepko. Bolgarska je slovanska država, Turška tudi nima vodilnega nemškega naroda, in vendar sta dragoceni zaveznici. Ali pa naj opozorimo na skušnjo, ki so jo prinesli oziri na italijansko zaveznico.«

Ali je nemščina potrebna kot državni jezik. Pri poklonitvi dežel je imela nemščina, kjer je v kaki deželi v manjšini, šele drugo mesto. V armadi je poveljevalni jezik nemški, toda povelja imajo klavzulo, da jih morajo moštvo raztolmačiti v materinem jeziku. V zbornici so dovoljeni vsi jeziki, nemščina je samo dobrovoljno pripuščena kot posredovalni jezik. Državni zakonik izhaja v vseh jezikih. V diplomaciji pa je nemščina brez pomena. Zakaj tedaj zahtevajo nemški državni jezik? List da krepak odgovor: »Zaradi uradnikov, ki jezika ljudstva, s katerim so v uradni zvezi, ne znajo ali pa nečelo znati. V narodno mešanih državah — in Avstrija je taka — so narodni boji največ jezikovni boji in so v bistvu boji zato, ali mora uradnik znati jezik onih narodov, ki živijo v njegovem uradnem območju in so v zvezi z uradi. Sicer je jezikovno vprašanje nastalo iz političnega justamenta, toda narodne in jezikovne boje živijo in oživljajo uradniki, ki stoje na justamentu, ne znajo jezika in so polni predsodkov. Pri tem umetno vzbujenem boju igrajo ravno glavno vlogo tisti, ki so dolžni biti v zvezi, svetovati in pomagati pripadnikom vseh narodov.« Cesar je pri poklonitvi odgovarjal v vseh jezikih, on naj nam bo vzor. Med seboj pomirjeni in prijateljski narodi bodo nerazrusljiva

velesila v srcu Evrope — brez nemškega državnega jezika.

Dunajska korespondenca »Zentrum« prinaša nekoliko zanimivih prispevkov k zgodovini zahteve po nemškem državnem jeziku. Razun Ogrske nima nobena evropska država »državnega jezika«. Pri nas je Jožef II. hotel uvesti nemščino kot državni jezik, pa je moral odnehati. Ko je v Avstriji vladala nemška levica, ji kaj takega še na misel ni prišlo. L. 1878. je bila preurejena cela organizacija raznih narodov, pa niti v plenumu, niti v ustavnih odsekih obeh zbornic ni bilo predloga za nemški državni jezik. In tedaj je nemška levica imela absolutno moč. Šele pod Taaffejem, ko je prišla v manjšino, je prišla s takim predlogom, ki pa je bil zavrnjen. Od tedaj teh poizkusov niso obnovili do danes. V praški »Bohemiji« je nemški poslanec Lodgmann l. 1916. zapisal nekaj še danes aktualnih besed. Nekaj drugega je, ali je državni jezik samo splošno sporazumevalno sredstvo raznih narodov, ali pa če stoji v službi enega naroda in ima predstavljati enotni značaj, katerega država v resnici nima. To se bo udeleženi narodom zdelo neznosno in vsiljeno in ga bodo pobijali z vsemi sredstvi. Odlični nemški poslanec pravi, da si pri najboljši volji ne more predstavljati, da bi vsiljeni državni jezik mogel voditi k notranjemu miru. Ker v Avstriji noben narod ni dovolj močan, da bi državi vtisnil svoj pečat, zato država ne more voditi enostranske narodne politike.

Nemški »Volksrati«, ki so duševni očetje tega nemškega programa, so v svojem prvem osnutku postavili zahtevo, da mora Avstrija biti nemška država na vzhodu. Avstrijski Slovani odklanjajo to zahtevo, ki jemlje naši državi njeno pravo poslanstvo.

Na sledovih potresa.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ker so bila poročila o potresu, ki je pretresel krško in brežiško okolico najboljše, netočna, se je odločil pisec teh vrstic, da je obiskal kraje, ki so največ trpeli. Čestokrat so bile omenjene razvaline, katerih pa v resnici nikjer ni. Če se piše, da so Brežice v razvalinah, se razume, da v mestu sploh ni kottička, kjer bi ljudje stanovali. In vendar so v Brežicah odprte trgovine in večina gostilen. Torej o razvalinah tu ni govora. Res je, da so Brežice strašno prizadete, dosti hiš je tako poškodovanih, da niso za rabo, vendar pa je večina hiš še toliko ohranjenih, da ljudje stanujejo, zlasti v pritličjih. Od zunaj se sicer še ne da soditi o strašnem učinku, ker so poslopja večinoma močno razpokana in še

LISTEK.

Dunajsko pismo.

27. februarja 1917.

Sveti Matija je v soboto dobro vršil svoje delo. Dolgo je trajala ta zima, pa se zdi, da je bo sedaj konec. Dunajski trotoarji so ponekod že suhi, po cestah pa se vlačijo blato in snežnica, ki curlija iz mnogoštevilnih kupov črnega snega; posebno so blatna in umazana predmestja. Zaman so vse pritožbe po časopisih in v občinskem svetu. Ni delavcev, ki bi spravili te gromade snega z dunajskih ulic. Župan je obljubil delavcem 5 K na dan, a le 1000 se jih je oglasilo za to delo; Dunaj pa rabi najmanj 10.000 mož za kidanje snega. Značilno je pa, da se v milijonskem mestu Dunaju ni našlo več kot 1000 ljudi, ki so bili zadovoljni za 5 K na dan kidati sneg. Znamenje, da dela za dobro plačo in velik denar ne manjka, ko bi se za ta denar le kaj dobilo. Ženske in otroci se sedaj nastavljajo ne le za kruh, moko, mleko, meso, premog in petroleje, ampak celo za zelje in repo. Sneg leži dalje in le solnce, sicer brezplačno, a marljivo vrši svoj posel. Sneženi kupi se manjšajo, blato pa ostaja na kupih. Tega solnce ne more uničiti. Počakajmo še malo in vse bo suho in mesto blata bomo

gazili po kupih smetij in prahu. Pa vrenu ni zaupati.

Danes opoldne je naenkrat zapihal silno močan veter. Ko sem stopil iz hiše, je bilo še mirno. Nekaj korakov in silen piš mi skoro vzame čepico. Postal je skoraj hipoma temno, in preden sem zopet bil pod streho, je naletaval že droben in gost dež, ki ga je veter uprav metal ob tla. Moja pot opoldne h kosilu znaša le osem minut; a teh osem minut sem bil nazaj-gredel moker in popolnoma bel od snega, ki je med pišem padal tako gosto, da si komaj kaj videl pred seboj. Sredi pota srečam tramvaj in rdeče se zablisne v zraku. Skoro bi mislil, da se je zablistalo, ko ne bi tramvaj vozil mimo in ko bi me sneženi metež ne spominjal, da je zima. Komaj so moje misli to ugotovile, pa je počilo nekje gori v zraku, da se je stresel tlak in je nebesni svod odmeval tega zimskega groma. In še vdruživ je udarilo. Sneg je padal vedno gosteje in kmalu je bilo povsod vse belo, celo črni kupi starega snega so postali lepo sveže beli, kakor bi že od nekdaj stali tam, da kažejo belo lepoto. Primera o pobeljenih grobovih — je tako blizu!

V nekem dunajskem listu je bilo brati sledečo dogodbico: Pred prodajalno jestvin stoji truma žensk, ki zro v izložbo in živahno razpravljajo med seboj važno zadevo. Bogat gospod in njegova elegantna gospa stojata poleg in se tudi razgovarjata. V

izložbi leži mastna oskubena goska z napisom 60 K — predmet te splošne pozornosti. Ženske razmotrivajo težavno svoje stanje, mastno gosko in visoko njeno ceno. Dama poleg gospoda izgine v prodajalno, gospod pa bodri zunaj stoječe ženske: »Kaj se hoče, vojska je. Treba je potrpeti in zdržati (durchhalten). To je nas vseh dolžnost!« Goska medtem izgine iz izložbe; dama stopi iz prodajalne z velikim zavojem, in oba — gospod in gospa — odideta. Takih gospodov je tu — in ne le tu — veliko. Vojska jim je donesla bogastvo, ko so sedeli doma in navijali cene živežu, medtem ko je ljudstvo delalo in trpelo za domovino. Patriotizem, ki ga kaže tak le možakar s svojimi besedami, je naravnost skrunjenje onega patriotizma, ki ga dokazuje ljudstvo, zvesto cesarju in državi, ko tiho in mirno prenaša žrtve, zavedajoč se, da je to v blagor domovine.

Na gosko in onega gospoda sem mislil, ko sem poslušal oni večer drobno in blede tramvajsko sprevednico. »Komaj že stojim pokoncu. Da bi le bila kmalu ura enajst!« — »Kdaj pa jutraj začnete?« — »Ob petih moramo biti vsi pripravljeni. In potem cel dan. Kar imam vmes prostega časa, ga moram porabiti za nakupovanje živeža. Tako težko je kaj dobiti. Doma me čakajo otroci. Zakrpati jim moram obleke. Raztrgani ne morejo v šolo. Mož moj je invalid, ki se je vrnil iz Rusije. Tako rad

prihaja domov, da se pogovorimo in da vidi otroke. Kako rada mu napravim kaj pribojška, pa je tako težko. Prej je mož skrbel za družino, sedaj moram jaz za vse. Pa mora biti. So dolžnosti doma in dolžnosti v službi.« Pokašljevala je vmes. Pogledal sem njen obraz in vsililo se mi je vprašanje: »Bog sam ve, koliko časa bo ta le bolna žena še mogla vršiti svojo dolžnost?« Jetika ji je bila zapisana na obrazu. S spoštovanjem sem pozdravil junakinjo dela, ljubezni in dolžnosti, ko sem izstopil.

Nedavno sem bil v tramvaju priča naslednjega dogodka: Občinstvo iz gledališča je polnilo voz. Ko se voz že premika, vstopi še elegantna gospa in za njo bogato opravljen gospod. »Vi, sprevednica,« pravi osorno in razburjeno dama, »kako morete dajati znamenje za odhod, ko jaz še nisem vstopila?« — »Gospa, nisem vas videla, priletehi ste pozneje.« — »Ali ne poznate svojih predpisov?« — »Gospa, poznam jih in se tudi po njih ravnam. Želite listek?« V tem je zagrmelo pri vratih, ki so se hrupno zaprla za gospodom, kateri je divje planil v notranjščino voza proti sprevednici. »Vi, ženska,« je kričal na vse grlo, »vi zanikarna oseba, ali ne veste, kako se govori z damami? Daleč smo prišli na Dunaj! Take-le cestne sprevednice se drznejo dame nazivljati z naslovom »gospa«? Ne veste li, da se reče »milostna gospa« ali »madame«? Jaz vam pokažem,

nister je izvolitev potrdil. Dr. Danev bo v kratkem pričel s predavanji.

Vlada za reveže.

Dunaj, 2. marca. (K. u.)

Cenejša živila za reveže.

Danes dopoldne se je pri minist. predsedniku grofu Clam-Martiniću vršilo posvetovanje o vladni pomoči za manjpremožne ljudske sloje. Grof Clam-Martinić je izvajal:

V teh najtežjih časih je vlada dolžna, kolikor pač le more, skrbeti za tiste, ki imajo najtežje skrbi za obstanek. V tej strašni obrambni vojni je tudi zaledje storilo velike reči v neumornem delu in potrpežljivem prenašanju težkih bremen. Danes se dobijo široki ljudski sloji, katere pomanjkanje tem bolj tlači, dočim se dobi še marsikatero plast, ki žive v izobilju. Vlada mora ustvariti neko izravnavo med obilico in bedo.

Prva vrsta bede je tista, kjer začasno manjka živil. V tem slučaju naj vlada poskrbi za živila. Druga beda pa je tam, kjer je sicer živil dovolj, pa so tako draga, da jih široki sloji ne morejo kupiti. Od pomoči bi se dalo na ta način, da se z državnimi sredstvi — finančni minister je voljan pomagati — zagotovi živila za najrevnejše sloje, da jih dobijo po znatno nižanih cenah.

Rešiti je treba dve vprašanji: kateri so tisti potrebni sloji in kako naj se jim olajša to dobavo.

Socialnopolitični program nove vlade.

Ti dve vprašanji pa sta samo del vladnega socialnopolitičnega programa, ki bo svojega posebnega pomena posebno po vojski. To so vprašanja ljudskega zdravja, skrbi za mladino, vojnih invalidov, socialnega zavarovanja, stanovanjsko vprašanje in delovni trg.

Glede ljudskega zdravja opozarja posebno na boj proti tuberkulozi; tu se bodo posledice vojske pač dolgo čutile in treba bo nastopiti z vso energijo. V skrbi za mladino nam je cesarica dala zgled. Ustanovi se mladinski urad, ki bo obsegal vso skrb za mladino, od varstva dojenčev do skrbi za šoli odraslo mladino in boj proti zanemarjenosti mladine. To so pa naloge, ki jih ne more rešiti niti država sama, niti družba, ampak samo v skupnem delu. Zato bo treba obrniti društveno in družabno delo za mladino in je spraviti v tesnejši stik z delom države. »Cesarice Cite skrb za mladino« bo središče tozadevne javne dobrodelnosti.

Pri skrbi za invalide bo pač najvažnejše zdravljenje, šolanje, dajanje svetov glede poklica, posredovanje dela in naseljevanje v vojnih domovih.

Ministrski predsednik je nato govoril o socialnem zavarovanju, ki je potrebno reforme in izpopolnitve, o važnosti starostnega in nezgodnega zavarovanja, o zgradbi malih stanovanj, vojnih domov, delovnega trga, izseljevanja, posredovalnic za delo in končno posebno o širnem polju prehrane.

Danes živimo v trdnjavi in se moramo prebiti in prebili se bomo, čeprav z velikim pomanjkanjem in žrtvami. Končno »mora priti spomlad«, Donava bo prosta, prišlo bo rumunsko žito in z njim, če bo božja volja, znatno olajšanje prehrane. Končno pride tudi mir, pa se ne smemo udati prevari, da bo tedaj kar v trenutku konec vseh skrbi za prehrano. Tedaj bo treba pametno produkcijsko politiko sprati

dal ukaz, da se ta zadeva reši še v teku popoldneva ter da cesar hoče ob 5. imeti v rokah pozitivne uspehe posvetovanj. To pot pa je šlo in še pred peto uro je bilo vse rešeno. — Danes poročajo listi, da se je vršila 26. t. m. seja avstrijskih ministrov pod predsedstvom cesarja samega zopet o vprašanju nadaljnje preskrbe in dovoza premoga.

In cesarica? Udeležuje se kot preprosta meščanka vojno-prošnjih procesij, udeležuje se osebno shodov katoliških mater in žena ter se zanima posebno za važna in sedaj pereča vprašanja mladinske oskrbe. — Dne 18. t. m. se je vršilo sklepno zborovanje državne zveze katoliških žena na Dunaju. Bila je navzoča tudi cesarica Cita. Razgovarjala se je s članicami o vseh perečih vprašanjih ter je med drugim nagovorila tudi urednico nekega nemškega katoliškega lista: »Saj Vi ste tudi urednica tega lista? Kako gre z listom? Ima veliko naročnic?« Na odgovor, da ne, pravi cesarica: »To je pa škoda! Ta list je tako zanimiv in prinaša toliko dobrih nasvetov. Upam, da se list kmalu bolj razširi!«

To je naša cesarska dvojica. Brez vseh ozirov na levo in desno hodita svojo pot, pred očmi le blagor ljudstva in narodov. Brez dvoma je cesar Karel eden najbolj socialno čutečih mož na vladarskih prestolih, ki ima zmisla za ljudske potrebe in težave.

Zato tudi mi Jugoslovani, narod trpečih in zatiranih, lahko rečemo z upravičeno gotovostjo: V cesarski hiši je naše upanje! Hiljan.

viti v soglasje v ravno tako politiko konzumentov.

Vladarju je zelo pri srcu ugodna rešitev teh vprašanj in vlada sama bo vneto delala; če doslej ni dosti govorila, je pač vzrok ta, da je rabila čas za delo. Toda vlada teh vprašanj ne bo mogla sama rešiti, ampak samo v zvezi s prebivalstvom. »Ob nastopu vlade sem izjavil, da hočemo najti pot do parlamenta in danes hočem to ponoviti z odkritosrčno nado, da bo to kmalu mogoče.«

Po temeljiti razpravi je ministrski predsednik izjavil, da bo takoj poslal deželni predsednikom navodila, da naj provizorično takoj olajšajo ubožnemu prebivalstvu dobavo živil, zlasti mesa. Potrebni denar jim bo dal finančni minister. Urad za ljudsko prehrano že pripravlja končno ureditev te organizacije. Deželni predsedniki morajo tekom 14 dni staviti svoje predloge.

Od druge strani se poroča, da je začel to akcijo sam cesar in je zanj doležen več milijonov.

Novi načelnik našega generalnega štaba.

Cesar je izdal naslednji lastnoročni pismi:

Ljubi baron Conrad!

V prvih početkih te vojske ste kot svetovalec vrhovnega armadnega poveljnika silno premoč naših sovražnikov z jasnim poznanjem njegovih slabosti in z neutrudljivo inicijativo izravnavali. Vaša modra sodba je našla gotov izhod iz najtežjih položajev.

V nadaljnjem poteku vojske ste v smotrenem skupnem delovanju z našimi zvestimi zavezniki znali na odločilnem kraju, o pravem času zastaviti potrebne bojne sile, na vseh bojiščih ustvariti podlago zmagovitim operacijam in izjaloviti načrte novih verolomnih sovražnikov.

Tudi Meni ste bili vedno nesebičen, vdan svetovalec.

Če Vas sedaj odvežem službe načelnika generalnega štaba Moje celotne oborožene sile, da uveljavim Vašo preizkušeno silo na drugem važnem mestu, čutim potrebo, da Vam dam vidno znamenje Mojega zaupanja in Mojega hvaležnega priznanja Vaših neminljivih zaslug.

Podelim Vam veliki križ Mojega vojaškega reda Marije Terezije. Okolnost, da Vam podelim tisti križ, katerega sem si na prošnjo moje zveste, hrabre obrambne sile dne 17. januarja t. l. pripel in ga od tega dneva nosim, naj Vam velja kot izraz Mojega posebnega spoštovanja.

Baden, 2. marca 1917.

Karel.

Ljubi general pehote pl. Arzi!

Imenujem Vas za načelnika generalnega štaba Moje celotne oborožene sile.

Baden, 2. marca 1917.

Karel.

Dunaj, 2. marca. Vojni nadzorovalni urad poroča listom: Krvava vojska se približuje svojem višku. Prijatelji in sovražniki tekmujejo povsod v stremeljenju, da se vsak zaposli na tistem mestu, kjer se sposobnosti najbolje izkoristijo. S tega vidika se morata presojeti obe cesarski lastnoročni pismi Conradu pl. Hötendorfu in Arzu pl. Straussenburgu. Ne samo v domovini in pri naših zaveznikih, marveč tudi pri naših sovražnikih na vzhodu in na jugu bosta ti odredbi povzročili veliko pozornost.

Lastnoročno pismo maršalu Conradu pač iz vojaških razlogov ne označuje natančneje onega važnega mesta, ki ga je vladar določil dozdej prizkušenemu in zvestemu svetovalcu za bodočnost. Izredno prisrčna oblika cesarjevega lastnoročnega pisma in s posebnim počaščenjem podeljenim izročitev našega najvišjega vojaškega reda z opozorilom na neminljive zasluge maršala v svetovni vojski pač ne dopuščajo nikakega dvoma o važnosti bodočega delovanja barona Conrada.

Očividno gre za visoko poveljniško mesto, za katero je bar. pl. Conrad po svoji preteklosti in po svojih zaslugah posebno poklican. V odločilni uri je bil baron pl. Conrad po zaupanju najvišjega vojnega gospoda na to visoko in važno mesto poklican.

Novi načelnik generalnega štaba.

General pehote Arz pl. Straussenburg je bil rojen 1857 v Sibiriji (Hermannstadt). Leta 1877 je bil po končanem prostovoljskem letu imenovan za poročnika v rezervi, 1878 je postal aktiven častnik in je deloval kot učitelj na šoli za enoletne prostovoljce. Pozneje je obiskoval vojno šolo in bil 1887 pridružen generalnemu štabu. Leta 1908 je bil imenovan za generalnega majorja, 1912 pa za podmaršala. Bil je nato nekaj časa sekcijski načelnik v vojnem ministrstvu. V začetku vojske je prevzel poveljstvo 15. divizije in se boril pri Tomažov-

vu in Komarovu. Ko je Borojevič postal armadni poveljnik, mu je Arz sledil kot poveljnik 6. (košiskega) armadnega zbora. Imena Limanova, Lapanov, Gorlice so nerazdružljivo zvezana z njegovim imenom. Ko je izbruhnila vojska z Rumunijo, je Arz, ki je med tem septembra 1915 postal general pehote, prevzel obrambo svoje ožje domovine, Sedmograške. S kakim uspehom je tam vodil operacije, je še vsem v živem spominu.

Nemški državni zbor.

Proti Vsenemcem.

Berlin, 2. marca. Poslanec Haussmann se obrača proti odporu Vsenemcev proti kanclerju. Odkar je podmorska vojna postrela, imamo samo en ukaz: silobran. Obžaluje vsenemške napade na kanclerja, posebno glede podmornikov. Na vlado ne sme biti nobenega pritiska, ker samo vlada more presoditi vse podrobnosti v teh neizrečeno zamotanih vprašanjih.

Državni tajnik Zimmermann odgovarja na vprašanje o nemških pogajanjih z Dansko. Če bi nemška živila šla iz Danske na Norveško, od tam pa na Angleško, tedaj pridejo ladje v naš zaporni okoliš in trdno smemo upati, da bodo naši podvodniki ladje potopili. Pomorsko zvezo Danske z angleškim Aberdeonom pa bodo ladje poskušale na lastno nevarnost. Nimamo volje, da bi trgovinsko zaporo preluknjali s koncesijami.

Še vedno nezadovoljni Poljaki.

Poslanec knez Radziwil, ki se je pred kratkim vrnil iz Rusije, se kanclerju zahvaljuje za nazore v zadnjem govoru. Poljaki so se vedno držali zapovedi »Toujours en vedette«. To kaže stališče Poljakov pod pruskim kraljestvom, v severonemški zvezi in sedaj v nemški državi. Boj nam je bil usiljen od stoletne zgodovine. Če je ta boj izza ustanovitve nemške države dobil ostre in ljute oblike, nas ni k temu vodilo sovraštvo proti nemškemu narodu ali pa neumevanje stališča Nemčije v svetu. Mi nismo imeli nobene mrznje proti temu narodu. Vodil nas je interes za našo lastno narodnost in pa zavest, da smo pred zgodovino dolžni po svojih skromnih močeh izpričati in ohraniti tudi našo tiščetno kulturo (Poljaki pritrjujejo). Mi Poljaki stojimo v sklenjeni narodnosti.

Hamburg, 1. marca. Tukajšnja narodna društva so sklenila sledečo resolucijo: Z ozirom na odpor Poljakov v pruskem državnem zboru se opozarja, da je gojitev in ohranitev pravega nemštva in določitev bodočih državnih mej na vzhodu v smislu dosedanje politike življenjsko vprašanje nemške vlade.

Münchener Neueste Nachrichten poročajo: O pesimizmu, s katerim v Nemčiji presoja poljsko vprašanje, piše Radsehau v »Tagu«, da ne kaže več o tem molčati: »Precej splošno se v Nemčiji sodi, da se gre Poljakom predvsem za to, da se rešijo Rusije. To pa je zelo pogojno resnično. Z večjo pravico bi se lahko reklo, da je pretežni del prebivalstva v kongresni Poljski naklonjen Rusiji in jim je dosedanje gospodstvo ljubše kot naslovitev na Nemčijo ali Avstrijo.«

Te dni so poljski govorniki imeli priliko, da se obrnejo. »Toda treba je bilo prav finih ušes, da si spoznal kako razliko, dočim tega ni bilo treba, če si hotel ugotoviti popustljivost na vladni klopi.« Nadalje pravi: »Če na nasprotni strani ni nobenega umevanja in interesa za naše življenjsko potrebo, potem se bomo tudi mi pri obravnavanju velikih vprašanj, ki se morajo odločiti na vzhodu, morali voditi zgolj od vidika, kako najboljše poskrbimo za našo lastno varnost za vso bodočnost.«

Posledice dosedanje poostrene podmorske vojske.

Budimpešta, 2. marca. Danes je potekel en mesec, odkar se je pričela poostrena podmorska vojska. Lahko se trdi, da bodo naši sovražniki v kratkem prisiljeni priznati svoj poraz. Posledice izgube ladjinega prostora se 1. čutijo v vojaško tehničnem in 2. v gospodarskem oziru. Sporazum je za bodoče boje gotovo nakopičil veliko streliva. Glavno je pa, da se strelivo nadomesti, kar pa lahko podmorski čolni onemogočijo ali pa izredno otežijo. Vsako sovražno ofenzivo lahko ta okolnost takorekoč onemogoči. Posebno se čutijo posledice v Italiji. Anglija je sicer še za nekaj tednov preskrbljena z živili, a značilno je, ker se že zdaj mora posluževati rezerv.

Berlin, 2. marca. (K. u.) »Vossische Zeitung« sodi, da bodo v Londonu v šestih do sedmih tednih izčrpane zaloge krompirja.

Posledice podmorske vojske v Franciji.

Bern, 2. marca. Clemenceau je naprosil 38 senatorjev, naj zahtevajo tajno sejo, v kateri naj se dožene pravi položaj.

ki ga je ustvarila poostrena podmorska vojska.

Razred brez učencev. V Šibeniku so zaprli osmi razred realne gimnazije, ker so vsi dijaki odšli k vojakom.

Zapora osrednjih veselil.

London, 1. marca. (K. u.) Iz spodnje zbornice: Brokes je vprašal, če zadošča poostrena zapora in v katerem oziru se posebno pozna. Blokadni minister lord Robert Cecil je odgovoril: V zadnjih mescih niso posebno veliko blaga, ki je bilo uvažano na Skandinavsko in Nizozemsko, utihotali v Nemčijo. Preko teh dežela se tudi ni preko morja izpeljalo blago iz Nemčije. Glede na pogajanja z nevtralcji je tudi izvoz iz nevtralnih držav v Nemčijo znatno nazadoval. O uspehu se more težko govoriti, lahko se pa reče, da v sovražnih deželah resno primanjkuje živil in gotovih drugih potrebščin.

Pomanjkanje živil v Revalu.

Kristijanija, 2. marca. (Kor. ur.) »Aftenposten« poroča iz Petrograda: Pred kratkim so iz Revala izgnali 20.000 oseb, ker primanjkuje živil in ker vsled tega grozi lakota.

Uvoz v Anglijo

je, kakor poroča »Daily News«, padel za 40 odstotkov.

Anglija nasproti podmorskim čolnom brez moči.

Rotterdam, 2. marca. (K. u.) Iz Glasgowa se poroča: Tu se nahaja veliko ameriških ladij, ki jim ne dovolijo, da bi smele odpluti. Posadke ladij so zato vznemirjene. Tudi angleški mornarji so na vlado nevoljni, ker proti podmorskim čolnom ničesar ne store. Živil je malo in so draga. Narod se podmorskih čolnov bolj boji, kakor Zeppelinov. Sodi se, da vlada proti podmorskim čolnom nima nobene moči.

London strada.

Haag. Ker primanjkuje delavcev in ker ne dohaja blago, so morali dobro tretjino prodajalen zapreti. Nad 50.000 Američanov je zahtevalo pri svojih konzulih potne liste za vrnitev v Ameriko. Trgovina močno nazaduje. Spor med mestom in deželo, sovraštvo kmetov na vlado vzbujajo posebno pozornost. Meščani besne na uradništvo, kateremu pripisujejo vso krivdo na nesreči.

Posveti o podmorskih čolnih.

Kodanj, 2. marca. Iz Londona poročajo o posvetu mornariških strokovnjakov, lastnikov ladij, kapitanov in zastopnikov vlade v navzočnosti vojaških atašeev Anglije, Francije, Rusije in Portugalske, ki bo zboroval v Parizu. Šlo bo za vprašanje, kako naj se premagajo podmorski čolni.

Rešeni avstrijski potniki potopljenega parnika.

Chiasso, 1. marca. Včeraj se je pripeljalo več iz Egipta izgnanih avstrijskih državljanov, ki so se vozili na oboroženem italijanskem parniku »Torino«, katerega je neki podmorski čoln 14. m. m. potopil. Med 137 ljudmi so bili izvezmi neke Nemke in štirih strojnikov vsi rešeni. Ladja se je potopila v 4. minutah. Pet rešilnih čolnov je podmorski čoln, katerega posadka je nosila čepice z napisom »Hohenzolern«, vlekli za seboj do črte ladjinega prometa. Kapitanu, ki je bil ranjen, je pustil poveljnik podmorskega čolna obveze in zdravila. Rešilne čolne sta zapazila čez 18 ur neki francoski in angleški rušilec, ki sta ljudi vzela na krov in jih prepeljala na Malto.

Usoda kapitana parnika »King Stefan«.

Rotterdam, 1. marca. Kapitan parnika »King Stefan« Martin je na blaznosti umrl. Pravi, da je zblaznil, ker je dobil veliko nemških grozilnih pisem. Martin je bil tisti angleški kapitan, ki ni sprejel 2. februarja 1916 na Severnem morju na svojo ladjo posadke ponesrečenega nemškega zrakoplova »Z. 19«, ki je za to utonila.

Nevolja Italijanov na Angleže.

Lugano, 1. marca. (K. u.) Glasili lombardijskih industrijcev »Perseveranza« in »Sole« pišeta zelo ostro radi omejitve italijanskega uvoza v Anglijo, ker gre za petino vsega italijanskega uvoza. »Sole« pravi: Skrbeti moramo za nadomestilo. Vsak sedanji zaveznik bo moral po vojski zagotoviti svojo neodvisnost v carinskih zadevah. »Avanti« zasmehuje navdušenje za vojsko v Lombardiji in pravi, da je uvozna prepoved Anglije razbila in zmedla ves italijanski gospodarski ustroj, ki itak veliko trpi. Socialisti nameravajo v tej zadevi nastopiti v zbornici.

Trije srbski častniki žrtve napada podmorskih čolnov.

Genj, 2. marca. Ob potopu italijanskega parnika »Minas« so utonili srbski general Gojković in polkovnik Ristić in Dolič.

Združene države in Japonska izgubili leta 1916. 1145 ladij.

Curih. »Figaro« poroča iz Londona: Mornariški urad Združenih držav je objavil, koliko ameriških in japonskih ladij je

bilo leta 1916 potopljenih. Obe državi sta izgubili 1145 ladij z vsebino 2.080.000 ton. Novih ladij so zgradili 2056; te obsegajo 1.900.000 ton. Število ton je toraj padlo za 200.000 ton.

Zopet 64.000 ton uničenih.

Berlin, 2. marca. (K. u.) Wolffov urad poroča: Dva podmorska čolna, ki sta se zopet vrnila, sta potopila 15 parnikov in 7 jadrnic, skupno 64.500 ton. S potopitvijo teh ladij je bilo med drugim uničeno: 8800 ton granat, 3300 ton žita, 3000 ton lanenega semena, okoli 15.000 ton premoga, 2500 ton vojnega materiala, 3500 ton topovine, 4300 ton sena, 1200 ton železne rude, 1800 ton podzemeljskih orehov.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Kaj napravi Amerika?

Prelom Združenih držav z Avstrijo.

Rotterdam, 2. marca. Ameriško zunanje ministrstvo se je preprčalo, da se ne bo mogoče izogniti prelomu diplomatskih odnosov z Avstrijo. Vse je pripravljeno, da svoje konzularne zastopnike lahko takoj odpokliče.

Zakaj se Wilson obotavlja.

Kodanj, 2. marca. »Vedomosti« trde: Wilson se za to obotavlja, ker njegova pogajanja z nevtrali niso uspela. Amerika hoče voditi posebno vojsko.

Američani žele, da Nemčija napove vojsko.

Frankobrod, 2. marca. Iz New-Yorka se poroča: Več jutranjih listov zahteva, naj vlada napove vojsko. Vlada je pa poluradno izjavila, da mora napovedati vojsko Nemčija, ker hoče Amerika čuvati le svojo ladjino plovbo.

Nova Wilsonova poslanica.

Geni, 2. marca. Listi poročajo: Wilson namerava z novo poslanico opozoriti senat o dejstvu, da so bili potopljeni »Laconio« ameriški državljani (zamorci in ženske). Preiskali zadeve ne bodo.

Amsterdam, 2. marca. Austin Hoy, sin Marije Hoy, ki je utonila z »Laconio« s svojo hčerjo, je pisal Wilsonu, naj maščuje smrt svoje matere in sestre in je vstopil kot prvi prostovoljec v ameriško vojsko proti Nemčiji.

Zadnji Wilsonov korak pred vojsko.

Stockholm, 2. marca. »Aftonbladet« poroča iz Londona: V Ameriki smatrajo Wilsonov govor v kongresu za zadnji korak pred vojsko. Pričakuje se, da bo podelil kongres Wilsonu formalno pooblastilo, a da bo Wilson vseeno nastopil, če bi se tudi kongres s strankarsko političnih razlogov branil podeliti Wilsonu pooblastilo.

Zbornica reprezentantov glasovala za omejeno pooblastilo Wilsonu.

Washington, (K. u.) Reuterjevo poročilo: Zbornica reprezentantov je s 403 glasovi proti 13 sprejela zakonski načrt, ki pooblašča predsednika, da oboroži trgovske ladje, ne daje mu pa pravice, da se posluži drugih sredstev, ki jih Wilson posebno želi. Ako pride jutri zakonski načrt zbornice reprezentantov v senat, ga bodo nadomestili s senatovim zakonskim načrtom, katerega vlada v vsakem oziru priporoča. Pričakujejo, da bo končno senatov zakonski načrt sprejet v obeh zbornicah.

Shodi za mir v Združenih državah.

Geni, 2. marca. Socialisti so minulo sredo v Združenih državah priredili mirovne shode. V državi Newyork so priredili 15 shodov proti vojski.

Nemškega veleposlanika Gerarda pričakujejo v Kristianiji bodoči terek.

Nemško ameriška zveza.

Lugano, 2. marca. (K. u.) »Associated Press« je objavila besedilo navodil, ki jih je bil baje državni tajnik Zimmermann 19. januarja po washingtonskem veleposlanstvu poslal nemškemu konzulu Eckardu v Mehiko, da se v slučaju, če bi vsled podmorske vojske nastala vojska z ameriški-mi Združenimi državami, ponudi Mehiki zveza, po kateri bi dobila denarno in drugo podporo, da osvoji Novo Mehiko, Teksas in Arizono, katere so jim bile svoj čas vzele Združene države.

V senatu je izjavil senator Swanson, pooblaščen po Wilsonu, da so podatki »Associated Press« bistveno točni. »Associat. Press« trdi dalje, da je poizkušala Nemčija potom Mehike pregovoriti Japonsko na vojsko proti Združenim državam.

Rotterdam, 2. marca. Da premagajo zadnje obotavljanje ameriškega kongresa v vprašanju vojske, se je poprijela vlada izrednega sredstva. Odkrila je zaroto nemške vlade, ki je bila baje uprizorjena za to, da nastopi Mehika s pomočjo Japonske proti Združenim državam. Mehika naj bi pri Jakonski izposlovala, da pusti na cedilu svoje zaveznike in da se udeleži napada na Združene države. Za odškodnino bi dobila Teksas, Novo Mehiko in vojaško podporo Nemčije. Dalje bi bila soudeležena pri pogojih zmagovitega miru. Po neki

Reuterjevi brzojavki, ki se je obširno pečal s to zaroto, je rekel Lansing, da ne veruje, da bi Japonska to znala in da bi se ozirala na kak predlog Mehike. Glede na zaroto je rekel Lansing, da ne bodo objavili podrobnosti, ker bi bilo sicer v nevarnosti življenje tistega, ki nam je to zaroto izdal!

Japonska proti Ameriki?

Curih. Švicarski listi pišejo: Japonski list »Dai Nippo« poroča, da dela Japonska zdaj v vzhodni Aziji smotreno in popolno pojasnitev položaja. Če bi hotela Amerika si prisvajati razsodiško oblast v vzhodni Aziji, se ne bo Japonska niti minuto obotavljala rešiti ameriško vprašanje. Kakor se sklicuje Amerika na Monroeovo geslo: »Amerika Američanom«, lahko Aziji zahtevajo, da sami odločujejo o usodi Azije.

Živahni boji z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. marca. Uradno:

Vojna skupina maršala p. l. Mackensena. Nič novega.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa. V odseku Mesticanesci so Rusi včeraj ponovili svoje napore, da zopet pribore tiste postojanke, ki so jih bili pred nekaterimi dnevi izgubili. Našo bojno črto so petkrat naskočili; vselej so bili z najtežjimi izkubami odbiti. Posebno se je odlikovalo naše topništvo. Pri Kirlibabi so se izjalovili sunki sovražnih stotnij.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Naše naskakovalne čete so ob Narajelu enega ruskega častnika in 170 zaplenile pa 3 strojne puške in tri metelce min. Vzhodno Zloczowa in ob Stohodu so pričeli zopet streljati s topovi. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, tml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. marca. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Zahodno in južno Rige, med Miedzioskim in Naroškim jezerom, ob ščari in med zgornjim Seretom in Dnjestrom so bili boji živahnejši. Na vzhodnem bregu Narajovke je popolnoma uspel sunek naših naskakovalnih čet. V ruski postojanki smo razstrelili rove min. Ujeli smo enega častnika, 170 mož in zaplenili tri strojne puške in tri metelce min.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

Rusi so petkrat z zelo velikimi izgubami naskočili, da bi zopet vzeli višine severno ceste v Valeputno. Napadi so se zrušili že pred našimi postojankami.

Pri Mackensenovi vojni skupini in na macedonski bojni črti se položaj ni izpremenil.

Načelnik admiralnega štaba mornarice: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 1. marca. Uradno: Na rumunski fronti boji med stražami.

Rusko uradno poročilo.

28. februarja. Zahodna fronta: Obojestransko streljanje med poizvedovalci.

Rumunska fronta: Tekom 27. februarja je sovražnik po artiljerijski pripravi napadel naše postojanke na obeh straneh ceste Jakobenj—Kimpolung in zasedel višine tri vrste jugozapadno od vasi Valeputna. Isti večer so protinapadi naših oddelkov vrgli sovražnika z višine pri železnici. Višine na obeh straneh ceste so ostale v sovražnih rokah.

Bolgarske priprave.

Bolgarsko generalno poslanstvo poziva vse prizadete, da se podvržejo vojaški službi, in sicer: 1. Rezervisti iz stare in nove Dobrudže vseh letnikov, ki so sploh kdaj služili v bolgarski vojski; 2. vsi Bolgari iz teh krajev med 20. in 40. letom, ki doslej še niso bili uvrščeni v bolgarsko vojsko; 3. vsi macedonski Bolgari od 18. do 44. leta.

Na južnem Ba kanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. marca. Uradno:

Naše čete so izčistile prostor jugovzhodno Tomorice sovražnih tolp.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, tml.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 1. marca. Uradno: Na celi fronti slabotno delovanje artiljerije. V ovinku Črne so nemške čete včeraj pri izjalovitnem italijanskem napadu ujele 5 častnikov

in 31 mož od italijanskega pešpolka št. 162. Na sereški nižini boji med patruljami. V vardarski dolini in ob Strumi delovanje letalcev.

Solunska armada.

Iz dobro poučenega nevtralnega diplomatskega vira se poroča, da smatrajo v angleško-francoskih generalštabnih krogih za nujno potrebno in edino koristno, da se solunska armada takoj umakne. Needini so pa še v tem, kam naj se pošlje Sarraiova armada. Angleži jo hočejo pripeljati v Egipt, Francozi na zahodno fronto. Armada bi šla po suhem čez Grško, potem preko Otrantske ceste, ki naj bi se zaprla, v Italijo in od tam po železnicah na Francosko.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. marca. Veliki glavni stan: Več sovražnih poizvedovalnih sunkov med Ypernom in Arrasom ni uspelo. Po živahnem ognju so prodirali močni angleški oddelki proti našim jarkom vzhodno in jugovzhodno Soucheza. Odbili smo jih. V boju moža z možem smo ujeli 20 mož in zaplenili eno strojno puško.

Pri Ancre spopadi na predpolju naših postojank. Tam in pri čiščenju angleških gnezdov pri Saily smo ujeli 30 mož in zaplenili 3 strojne puške.

Na francoski bojni črti je bilo več krajin podjetij. Južno Nouvrona so naše naskakovalne čete privedle nekaj ujetnikov iz druge črte sovražnih jarkov.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. marca zvečer. Wolff poroča: Ne glede na neki krajevno omejeni boj na bojni črti Artois, se posebno z zahoda in z vzhoda nič ne poroča. V Rumuniji in Macedoniji je močno sneženje preprečilo bojevanje.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Angleško uradno poročilo.

London, 28. feb. (K. u.) Zjutraj smo osvojili del sovražnega jarka severovzhodno od Saily-Saillisel. Ugrabili smo 85 ujetnikov, med njimi 2 častnika in zaplenili 1 strojno puško. Naše prodiranje severno in južno od Ancre se nadaljuje. Tekom noči smo zasedli Gommecourt. Danes smo vzeli vasi Thiloy, Puisieur-aumont in sosednje jarke in potisnili našo črto za 1000 jardov severovzhodno od Gommecourta naprej.

Vdrl smo v sovražno postojanko severovzhodno od Arrasa kakor tudi jugozapadno od Lensa in obstreljevali več zasedenih kritij. Sovražni sunek severozapadno od Armentieresa smo odbili.

Letalni napad na London.

London, 1. marca. (K. u.) Uradno: Ob 9. uri 50 minut zjutraj je vrglo sovražno letalo nekaj bomb na Broadstairs. Ena ženska je bila lahko ranjena.

Francija pomnoži bojne čete.

Pariz, 2. marca. (K. u.) Armadni odsek zbornice je sprejel predlog, glasom katerega uvrste vse, ki so mobilizirani v aktivni vojski ali v rezervi, med bojne čete.

Angleški manjka ljudi.

London, 2. marca. Munijski minister je izdal odredbo, ki trgovcem prepoveduje zaposljevati može med 18 in 61 letom.

Križanje v angleški armadi.

Berlin, 1. marca. Grozovite telesne kazni, ki so v angleški armadi nekaj vsakdanjega, so naznanili ogorčeni angleški časopisi nad križanjem. Londonski tehnik »John Bull« opozarja zdaj maršala Haiga na novo muko »Uthe pole«. Žrtev posade narobe na šest palcev širok drog, roke zvežejo na hrbtu tako, da se nogi ne dotikata tal. V tej legi mora prebiti mož po dve uri.

Anglija — Nemčija.

Angleški vojni minister lord Derby je izjavil: Ničesar ne slišijo ljudje rajši, kakor če se trdi, da je Nemčija s svojimi silami pri kraju. Po moji sodbi to ni resnično. Nasprotno sodim, da razpolaga Nemčija še z zelo velikimi rezervnimi silami, če tudi mora prebiti veliko pomanjkanje.

Angleži izdali za propagando v nevtralnih državah 380 milijonov kron.

Newyork. Wolff javlja: »New-York American« piše, da so izdali Angleži 76 milijonov dolarjev (380 milijonov kron) za propagando v nevtralnih državah. Največ te podkupnine odpade na Združene države.

Nemški napad na angleško obalo.

Berlin, 2. marca. Wolff poroča: Nemška povodna letala so vrgla dne 1. marca dopoldne na v Downs uležeče trgovske parnike in na kolodvorske naprave v Ramsgate vsega skupaj 21 bomb z vidnim uspehom. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. marca. Uradno:

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer.

Italijansko uradno poročilo.

2. marca. Tudi včeraj je sovražna artiljerija posredno živalno delovala vzhodno od Gorice. Naša artiljerija je krepko odgovarjala. Zvečer je nek naš oddelek nepričakovano vdrl v sovražne črte pri Tivoli in povzročil nered. Sovražni letalci so metali bombe na Gorico in Dol. Škode nobene. Naši letalci so metali bombe na križišča za sovražno kraško fronto.

Italijanska zbornica.

Lugano, 2. marca. (K. u.) V italijanski zbornici je zastopnik zakladnega ministrstva sporočil, da daje vlada sedaj 85 milijonov lir podpor vsak mesec in da je že doslej izplačala eno milijardo, med tem ko je vojska izčrpala državna sredstva.

Nakaznice za živila v Italiji.

Lugano, 2. marca. Italijanski generalni komisar za živila je pooblastil prefekte, naj upeljejo prisilne nakaznice za potrebna živila.

Angleška razdelitev Avstrije.

Prejšnji dunajski dopisnik londonskih »Times« — Steed je v januarski »Edinburgh Review«, kakor poroča »Reichspost«, Avstrijo razdelil takole: Zahodno Galicijo dobi Poljska, Rusija pa vzhodno rusinsko Galicijo in severovzhodno Ogrsko, kjer so tudi Rusini. Češka, Moravska in severozahodna slovaška Ogrska bodi samostojna ali vsaj avtonomna država, morda v zvezi s Poljsko. Sedmograško in rumunske ogrske in bukoviške kraje dobi Rumunija. Jugoslovanske dežele naj se združijo s Srbijo. Madžari obdržijo ogrsko nižino in jih je treba osvoboditi njihove plemiške oligarhije. Italijane naj dobi Italija. Avstrijski Nemci pa naj se, če se hočejo, s Habsburžani zvežejo z Nemčijo. Steed pravi, da pa je več pomislekov proti temu programu. Sicer je padel ozir na starega cesarja, toda rimsko katoličanstvo hoče biti zastopano z vladarjem prve vrste. Tudi bi bilo ugovarjati, da se Nemčija poveča, toda ta bi izgubila Poznanjsko, Alzacijo, morda tudi Šlezvik in pa politično-vojaški vpliv na ostanek Avstrije. Nemški Avstrijci bi bili celo protiveči proti Prusom, ki bi v zveznem svetu imeli manj besede. Zato je uničenje Avstrije del bistvenega vojnega cilja: uničenja ruskega militarizma. Entente ne sme zadrževati nobena simpatija do »ljubkih Avstrijcev«, pred uničenjem dvojne monarhije, da zavarujejo Evropo. Jugoslovanska država mora obsegati Srbijo, Črnogoro, Bosno, Hercegovino, Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, in slovanske dele Istre, Kranjske in Štajerske. Samo tako je mogoče Nemčiji zapreti pot na vzhod. Cerkveno vprašanje je treba skrbno premisliti, ker se katoličani boje ovir od strani pravoslavnih. V interesu narodnostnega načela se mora Italija odpovedati na predlolekosežno »strategično« mejo, ker bi sicer, to smeli zahtevati tudi Nemčija in Belgija. Meja ima obsegati Trst, zahodno polovico Istre s Puljem in istrske otoke. Glede dalmatinskih Italijanov pa bi se morali sporazumeti Italija in jugoslovanska država v smislu Borsellijeve izjave in članka belgrajskega profesorja Markovića v ženevski »La Serbie«. Kakor se vidi ta Anglež ni preveč na klonjen niti Avstriji niti — Italiji.

Dnevne novice.

+ Članom Izvršilnega odbora S. L. S. v vednost. Načelnik stranke dr. Šusteršič je vsak ponedeljek od 3—4 popoldne izključno na razpolago članom Izvršilnega odbora S. L. S. v svojem uradu v deželnem dvorcu, bodisi da žele pojasniti ali hočejo sprožiti kake misli ali nasvete. — S tem je rečeno, da je navedena ura na razpolago samo za člane Izvršilnega odbora; samo po sebi je pa umevno, da načelnik rad sprejema posete članov Izvršilnega odbora tudi vsaki drugi čas, kadarkoli ni zaprečen po vnanjih poslih.

+ Člani Ožjega sveta S. L. S. se opozarjajo, da se vrše redne seje vsak prvi terek v mesecu ob 3. uri popoldne v deželnem dvorcu, I. nadstr. Prihodnja seja bo v terek 6. t. m. — V bodoče se seje Ožjega sveta ne bodo več naznanjale.

+ Hrvatski sabor, Zagreb, 1. marca. (Kor. ur.) V današnji seji hrvatskega sabora sta bila predložena dva načrta adrese na kralja. Enega je predložila hrvatsko-srbska koalicija, drugega pa Starčevićeva stranka prava s seljačko stranko. — Poslanec Radić je utemeljeval svojo interpelacijo o razpravi glede nagodbe. Vprašal je, če so pogajanja dejansko že končana in kakšna je njihova dejanska vsebina in če je ban protestiral proti temu, da so se pogajanja vršila in zaključila brez udele-

žitve Hrvatske. Interpelacijo so izročili banu.

+ **Povodom obdarovanja domačega črnovojniškega pešpolka št. 27** z božičnimi darili je poveljstvo tega polka poslalo c. kr. deželnemu predsedstvu sledeči dopis: Z veliko zahvalo je sprejel polk od c. kr. deželne vlade 36 zabojev daril, katera je razdelil, kakor je bilo namenjeno, med častnike in moštvo. Z zadovoljstvom more podpisano poveljstvo sporočiti visoki deželni vladi, da so bili tako častniki kakor tudi moštvo z velikodušnim darom zelo razveseljeni in si dovoljuje v imenu vseh pripadnikov polka s tem izreči najtoplejšo zahvalo.

+ **Odlikovanja.** Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil nadporočnik 27. dom. pp. Karel Česenj, pri 29. črnovojniškem baonu. — Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila poročnik 153. črnovoj. baona Peter Jankovič in poročnik 26. črnovoj. pp. Alojzij Malenšek. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Ivan Robič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil poročnik 29. dom. pp. Čada Franc. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil poddes. 25. dom. pp. Žitnik Ivan. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 4. trd. top. p. Josip Virant. — Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojster 3. tren. div. Zupančič Valentin, narednik 87. pp. Kovačec Ivan in enol. prost. tit. narednik 27. dom. pp. Sernko Robert. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: častniški sluga 28. polj. top. p. Belaj Franc; desentnik 29. polj. top. p. Lovrenčič Karel; desentnik Mozetič Franc, topničarji Zgaga Pavel, Petarin Alojzij, Žabkar Josip, Turnšek Anton, Znidar Alojzij in Rožman Benedikt, vsi pri 4. trd. top. p.; poddes. 8. san. oddelka Dekleva Oskar Leopold; Perne Ivan, pri 8. balonskem oddelku; častniški sluga 7. lov. baona Derglin Josip; poddes. 26. san. oddelka Pogacar Ivan; poddes. 97. pp. Šuligoj Marij; desentnik 25. san. oddelka Jevšek Karel.

Smrtna kosa. V soboto 24. februarja je umrl po kratki mučni bolezni v celjski bolnišnici načelnik krajege šolskega sveta v Galiciji pri Celju in župan občine Velika Pirešica, veleposestnik g. Ivan Doler. Pokojnik si je pridobil za občino Velika Pirešica velike zasluge in bi bil v prihodnji seji imenovan častnim občanom te občine, kar pa pokojni ni doživel. Kako priljubljen je bil umrl, je kazal njegov pogreb, kateri se je vršil v ponedeljek 26. t. m. truplo se je prepeljalo iz Celja na pokopališče v Galicijo. V Galiciji je mrtvega pričakovalo nad 200 ljudi, občinski odbor in šolska mladina. Na grobu je umrlemu govoril v slovo galjski gospod župnik in se spominjal v vznesenih besedah pokojnikovih zaslug. Govoril mu je ob grobu tudi njegov prvi obč. svetovalec. Pokojnik je bil vnet pristaš krščanskega mišljenja in v njegovi hiši so se čitali samo naši katoliški listi. N. v. m. p. — Umrli je pri Sv. Pavlu pri Preboldu gospa Katarina Vedenik. — Iz Jarenine pišejo, da je v Jelenčah umrla gospa Katarina Jarc, rojena Vernik. — Umrli je v Gradcu pešec 27. domobranskega pešpolka Franc Ferčič. — Na Dunaju je umrl polkovnik Franc Folk, rodom iz Osjeka.

— **Umrli** je 2. t. m. v Lipnici, v župniji Dobrova pri Kropi, Helena Stroj, rojena Balantič, mati spirituala v ljubljanskem semenišču, Alojzija Stroj in postajenačelnika južne železnice v Borovnici, nadrevidenta Valentina Stroj. Naše najiskrenejše sožalje.

— **Obol** je ljudski učitelj, pisatelj in skladatelj g. Janko Leban na Bukovici pri Škofji Loki. Sredi dela mu je iztrgano pero iz mrtvoudnih rok. Želimo, da skoro ozdravi.

— **Potres v Brežicah.** Mnogi znanci in prijatelji pismeno povprašujejo, kaj je s frančiškanskim samostanom v Brežicah. Da se prihrani poštnina, naj jim bo na kratko povedano: Samostan je popolnoma uničen, po izjavi komisije se bo moral do tal podreti, bivanje v njem je prepovedano. Cerkev je hudo poškodovana, stranska kapela se bo sama porušila, zvonik bodo morali podreti. Znanci in prijatelji, spominjajte se nas. — P. Berard Jamar.

— **Gledališče v Zagrebu** pričinja predstave sedaj že ob 6. uri zvečer.

— **Tri morilke prijete.** — **Ključ izdajalec.** V Osjeku so te dni našli umrjenega 76 let starega Antona Loužila. V sobi so našli hišni ključ, ki ga je morilec pozabil. Policija je šla od vežnih vrat do vežnih vrat in poskušala, katera vrata bo ključ odklenil. Ko je dognala, katera vrata so prava, je tudi izvedela, da je neka služkinja Marija Mlinarič dala napraviti nov ključ. Mlinaričeva, 19 let stara dekle iz Rogaske Slatine je bila aretirana ter je priznala, da je pohotnega starca večkrat obiskovala. Starci ji je dajal denar. Pri starcu je opazila, da ima mnogo denarja ter se ji je vzbudil pohlep po denarju. Navedla je svoji znanki Marijo Halužan in Marijo Bildo, da starca umore in si denar razdele. Dekleta so prišle k starcu v sobo

in ga napadle. Halužan ga je udarila s sekuro po glavi. Po izvršenem umoru so si denar razdelile. Vse tri morilke so že pod ključem.

Ljubljanske novice.

lj **Odlikovan Ljubljčan.** Z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje je bil odlikovan narednik Ivan Lapajne, sedaj dodeljen centralni pisarni Rdečega križa v Ljubljani. Odlikovanec se je boril na srbski in italijanski fronti ter bil dvakrat ranjen.

lj **Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka.** Mesto dobi od aprovizacijske družbe dva vagona riža, ki se razdeli za bolnike in otroke namestu zdroba, katerega ni več. V mestnih vojnih prodajalnah kupi lahko vsak po 2 kg kaše. Mesto je dobilo zopet en vagon kaše, tako da ima mesto v zalogi 1½ vagona kaše. Moke za kuho je v zalogi tri četrt vagona, kadar jo bo tri in tri četrt vagona, se zopet razdeli. Jesprena se da na karte tri četrt kilograma. — Koncem tekočega meseca je pričakovati ajdove moke. Krompir, ki je bil obljubljen iz kamniškega okraja, je zasedlo vojaštvo. Napravi se ugovor na armadno poveljstvo. V prodajo v mestnih vojnih prodajalnah se da štiri vagona fižola. Mleka je vedno manj. Škofjeloško mleko, ki je bilo namenjeno za Ljubljano, gre v Reko, v Šenčurju je kuga na parkljih. Mesto dobi za razdelitev le 260 litrov mleka, 345 kart pa je za dojenčke, 540 kart pa za otroke od 1. do 4. leta in za težko bolne. Sklene se prositi Kmetijsko družbo, naj bi ona po svojih podružnicah uvedla primerno akcijo, da dobi Ljubljana zadostno mleka. Izključeno ni, da bo treba napraviti v ljubljanski okolici nabiralnike in vse mleko v Ljubljani oddajati na karte. Od deželne odbora za ubožno akcijo kupi 2000 kg suhega mesa. Deželni mestu za klavno živino se priporoči, naj bi oddajalo meso tudi učitelstvu. Ponovno se opozarja, naj bi vlada prodajo sladkorja razdelila tako, kakor je razdeljena prodaja kruha. Na enega prodajalca naj bi prišlo primerno število strank, ki bi morale ondi dobiti sladkorja, kolikor ga jim je nakazanega. Sedaj pa nekateri dobe mnogo sladkorja, drugim se ga pa vzkrati, kar povzroča razburjenje. Napravi se vladi spomenico, koliko bo Ljubljana potrebovala do 15. avgusta. — Nekaj zemljišča pod Tivoli se še porabi za nasaditev zelenjave, posebno za zgodnji krompir. En vagon je nakupljen v Kranju.

lj **Uspesoblenostne preizkušnje za obč. ljudske in za meščanske šole** v pomladanskem terminu 1917 se prične na c. kr. učiteljsku v Ljubljani v petek, dne 13. apr., ob 8. uri. Pravilno opremljene prošnje za pristup k usposoblenosti preizkušnji je po šolskem vodstvu predložiti pravočasno c. kr. okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najpozneje do 4. aprila v rokah izpraševalne komisije.

lj **Trgovci z moko** se opozarjajo, da je ostanek moke in ješprenja takoj napovedati. Istotako je sporočiti, če blago ni ostalo. Ker se ostanek vračuna v novo nakazilo moke, se prihodnjic ne more nakazati moke prodajalcem, ki se ne odzovejo temu pozivu.

lj **Mesto krompirja fižol.** V ponedeljek popoldne od 2. do 6. ure se bo oddajal iz cerkve sv. Jožefa fižol na krompirjeve karte III. okraja. V torek popoldne pride na vrsto IV., v sredo V., v četrtek V., v petek VI. in v soboto VII. okraj.

lj **Najemni urad v Ljubljani.** V torek se je vršila prva obravnava pred razsodiščem najemnega urada. Trije najemniki so se pritožili zaradi zvišanja najemnine. Vse tri tožbe so bile vložene proti g. A. D., ki ga je zastopal g. dr. P. v Ljubljani. Glede tožbe železniškega uradnika g. M. je senat razsodil, da je letno povišanje v znesku 160 K neopravičeno. Tožitelju mora gospodar povrniti znesek zvišanja. Tožitelj g. Z. se z gospodarjem pogođi in sprejme za 10 kron zvišano četrtletno najemnino. Tožitelju g. dr. J. je gospodar podražil stanovanje za 70 K. Gospodar je dokazal, da so se stroški povišali za 16 K 80 v., zato je razsodišče izreklo, da povišek tega zneska ne sme presegati.

lj **Težko ponesrečil** je predčerašnjim na južnem kolodvoru 16 let stari tamonjski snazilec železniških vozov Ivan Pavlič, stanujoč na Cesti na južno železnico št. 5. Ko je namreč okoli treh popoldne privozil poštni vlak iz Trsta, se je fant zagnal na vlak, ko je bil isti še v hitrem teku, a pri tem odletel ter padel pod vlak. Posledice nepredvidne lahkomišljenosti so bile grozne. Pokvaril si je obe nogi in levo roko. Pripeljali so ga takoj z avtomobilom v deželno bolnico, kjer so mu morali levo nogo pod kolenom in levo roko pod komolcem odrezati. Mladi, krepki dečko si je v hipu zapečatil težko življenjsko usodo.

lj **Čevljarska zadruga** vabi p. n. člane na sestanek, ki se vrši 5. marca točno ob pol 7. zvečer v restavraciji g. V. Mraka, Rimska cesta 4. Zaradi važnih poročil se prosi obile udeležbe.

Gospodarske beležke.

Za prehrano revežev. Kakor poročajo listi, je tekem včerašnjega posvetovanja pri ministrskem predsedniku o pomožni akciji za reveže minister Höfer poudarjal potrebo, da se hitro pomaga. Pojem revščina se mora kar najhitreje ugotoviti. Čim manjši bo krog pod ta pojem spadajočih oseb, tem lažje in izdatnejše se bo moglo pomagati. V prvi vrsti pride v poštev meso, ki naj bi se ga oddajalo ubožnemu prebivalstvu za primerno nizke cene. Finančni minister Spitzmüller je izjavil, da bo ta akcija stala na leto okoli 300 milijonov. V kratkem se namerava zvišati tudi podpora družinam vpoklicanim.

Oranje z motornimi plugi. 5. armadno poveljstvo je kupilo za Kranjsko 2 motorna pluga, s katerima se bo interesentom preoralo za pomladansko setev potrebna zemljišča. Opozarja se, da vojaških koni letos kmetovalci ne dobe na posodo. Kot odškodnino se zahteva za vsak preoran oral 28 K. Priglasiti se je takoj pri žetvenem častniku nadporočniku R. Steiner, v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8 (na dvorišču).

Obleka umrlih in padlih vojakov. Kakor poroča »Streffleur«, je umrle in padle vojake pokopavati samo v spodnji obleki.

Maksimalne cene za čevlje uvedejo na Ogrskem v dogovoru z avstrijsko vlado, in sicer določijo štiri najvišje cene: za delavske čevlje z lesenimi podplati 16 K, za navadne čevlje iz teletine ali ševroja 52 do 54 K, za finejše ženske čevlje 54 do 58 K, plesni in drugi razkošni čevlji bodo stali za 25 do 30 odstotkov več nego navadni čevlji. Na podplatih bodo morale biti vtisnjene najvišje cene.

Žensko sprevodno osebje na južni železnici. Južna železnica je sklenila temeljem ugodnih dosedanjih izkušenj nastaviti še več žensk kot sprevodnice, in sicer tako na glavnih kakor tudi stranskih prahih.

Primorske novice.

Poroka. Z Dunaja poročajo, da se je tamkaj poročil g. Ljudevit Kušcer, c. kr. suplent, z gospico Margareto Kautski.

Odlikovanje. Uradni sluga Sebastijan Trampuž v Ajdovščini je bil povodom zaprosene vpokojitve odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem.

Smrt med begunci. Umrli je v Dolani pri Kralupu 85letni begunc Matija Blažič, posestnik na Lokvici pri Opatjem selu. Bolehal je dolgo in končno omagal v tuji zemlji. N. v. m. p. ! Bog plačaj vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku.

Vojaški dom otvorijo v Trstu 4. t. m. popoldne v prostorih telovadnega društva »Eintracht«. Občina bo preskrbela brezplačno razsvetljavo in kurjavo. Dom bo odprt ob delavnikih od 1. do 8. zvečer, ob nedeljah od 2. do 6. ure zvečer.

Razna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 2. marca. Iz dobro poučenih političnih krogov se poroča, da bo avstrijski državni zbor sklican 8. maja.

Sestanek entitnih vladarjev.

Curih, 2. marca. Čuje se, da je ruski car povabil vladarje entente na sestanek.

Gospodinja, ki nima olja za pripravo solat, naj prečita oglas Mat. Dežman v Ljubljani, ki priporoča po okusu zelo posrečen in na zdravje blagodejno učinkujoč nadomestek. Z mahom se gospodinja lahko za dolgo založi, ker se hranjen na suhem prostoru ne pokvari.

Pri glavobolu in bolečinah v želodcu, slabem okusu, slabosti, pehanju, pri napovedujočem se bljuvanju izplakne naravna »Franz-Josef«-grenčica na lahno požiralnik, učini dobro prebavo in zviša veselje do dela. Glasom soglašajočih izjav o izkušnjah nadzdravnikov c. kr. dunajske splošne bolnice Wieden slovi »Franz-Josef«-voda kot najpopolnejše razkrajalno in odvajalno sredstvo, ki ima to odlično lastnost, da doseže gotov učinek tudi v mali množini zavžita.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Spominjajte se goriških beguncev!

Ljubljana.

Modni salon

Rimska cesta št. 10.

Ivanka Stegnar

Naročila in popravila točno in ceno.

priporoča svojo zalogo damskih svilenih kiubukov in siamnikov najnovejših oblik ter raznega nakita.

Kdor že pri najmanjšem prehlajenju kašlja, mu bo posebno dobro storilo vsakodnevno izpiranje ust in grla s Fellerjevim fluidom iz rastlinskih esenc z zn. »Elza-fluid«. Taisti oživi kroženje krvi po nežnih celicah grla in vratu in jih tako naredi odpornejše proti vplivom mraza. — Fellerjev rastlinski fluid nadalje antiseptično učinkuje in uniči bolezenske klice, ki pri dihanju dospo v grlo. — Izpiranje vratu in grla s Fellerjevim »Elza-fluidom« je tedaj nujno priporočati ljudem, ki hitro dobe kašelj. Med več kot 100.000 zahvalnimi pismi jih je jako mnogo, ki hvalijo odlične učinke tega izbornega domačega zdravila pri po-kašljevanju in podobnem zlu. — Predvojne cene: 12 steklenic »Elza-fluida« stane poštnine prosto samo 6 kron. Naroča naj se naravnost pri lekarnari E. V. Feller, Elzatrž št. 134 (Hrvatska). Istotam se naročajo tudi tek vzbujajoče, lagodno odvajajoče Fellerjeve rabarbara-kroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 skatljic za 4 K 40 vin. poštnine prosto. — Odlično odvajalno sredstvo, katero tako ženske kakor tudi moški in otroci brez pomisleka lahko zauživajo; ne dražijo čreves, učinek je vedno zanesljiv in je vsakdo zadovoljen, kdorkoli jih le enkrat poizkusi. — Oboje gori priporočenih domačih zdravil naj bi bilo vedno v vsaki hiši pri rokah. (—et—)

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva“!

Kontoristinja

slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožna, posebno pa izurjena knjigovodstva, se takol sprejme. Prednost ima, ako je že dalje časa kot taka službovala v kakem obrtu. Lastno-ročne pisane ponudbe z navedeno prejšnjo službo sprejme uprava Slovenca pod

F. T. kontoristinja.

541

Sprejme se takoj 14—15 let star

vajenec,

ki bi imel veselje do brivskega obrta, poštenih starišev, pri gosp. Fran Zajcu, brivskem mojstru, Dnajska cesta 12, Ljubljana.

539

Preklc.

Podpisane Ana Pintar, šivilja na Martin vrhu, Ivana potočnik, šivilja v Rovtiah, in Marija Potočnik, posestnika žena v Rovtiah, vse iz župnije Sv. Lenarta nad Škofjo Loko, preklčujemo vse zaljive govorce, katere smo raznesle o Barbari Koblar, gostilničarki pri Sv. Lenartu, kot neresnične ter se ji zahvaljujemo, da nam je odpustila ter umaknila tožbo proti nam.

V Škofji Loki, dne 24. februarja 1917,

Ana Pintar, Ivana Potočnik, Marija Potočnik.

Zopet otvorjeno!

Fotograf Oskar Thurm, Tivoli. Naprava slik za legitimacije in dopisnice.

Kupi se „Sketova slovstvena čitanka“

za višjo ceno! — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 537.

Pisalni stroj

se prod.

531

Na upogled od 2. do 3. pop. Gradisce 15 L. levo.

Na prodaj je

1 landauer, 1 giardinera in 1 brum po nizki ceni. Natančneje se izve pri Joseli Wasmeyr, hotelirki v Vipavi.

536

Čevljarskega delovodio.

pravilno izučenege mojstra ali pomočnika, ki naj bo vojaštine prost, agilen, trezen, povsem zanesljivega značaja, išče Zavod za pospeševanje obrti za vodstvo delavnic v Ljubljani, v kateri se bodo popravljale obutve z nadomestili za usnjene podplate. Biti mora zlasti sprejemljiv za pouk v takem specialnem delu, za katero ga bo dal izobraziti zavod na lastne stroške. Za čas vojske stalna služba in primerno dobra plača po dogovoru. Ponudbe z natančno navedbo naslova, osebnih in družinskih razmer, nadalje opisom dosedanjega obratovanja oziroma zaposlitve naj se pošljejo takoj, najkasneje pa do 10. marca na »Zavod za pospeševanje obrti«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22. Vojni invalidi imajo prednost.

Išče se zanesljiv

528

HLAPEC

h konjem. — Ponudbe sprejema
oskrbnitvo deželnih pristav
v Medvodah.

Spretna

525

šivilja in vajenka

se takoj sprejmeta v trajno delo.

Kongresni trg 6 — II. nadstropje.

Prodajalka

mešane stroke želi premeniti službo zaradi voj-
skih razmer. Naslov pove upravnitvo tega lista
pod šifro „Svetovna vojska 523“. Nastop lahko
tako.

ČOKOLADA, PIŠKOTI

in različne slaščice na drobno in debelo
dobivajo se pri
B. SAVNIK - Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Sprejme se takoj

524

krojaški pomočnik

pri gosp. Franu Malavašič, krojaškem mojstru
na Vrhniki.

„Marijina hči pri mizi Gospodovi“

za 3 glasni ženski zbor z orglami zložil Alojzij
Mihelič. Dobi se v „Katoliški bukvarni“ in
pri skladatelju v Metliki.

Učenca

poštenih starišev, ne pod 14 let starega,
ki je priden in ima veselje do trgovine,
sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji
trgovska firma I. Kušlan, Kranj (Gor.).

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 29 (prej v Gorici)

vlj. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev,
gramofonov, žepnih elektr. svetilk, kompl. že
od K 2.—. V zalogi vedno par tisoč. Najboljše
baterije. Posebno nizka cena za razprodajalce.
Pismena naročila se takoj izvrše.

Vrtnar

neozenjen, izučen in vojaščine prost, se sprejme
takoj pri graščini Križ, pošta Kamnik. 485

Vsakovrstne

108

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu
občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno
nizke, postrežba, kakor je v takem času
najbolj mogoča. FR. CERAR, tov. slamnikev
v Stobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

Učenka

katera ima veselje do trgovine, z boljšo šolsko
izobrazbo, se takoj sprejme v modni trgovini
v Ljubljani. Naslove učenk sprejema upravnitvo
tega lista pod št. 490.

Stalna mirna stranka išče

stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami za takoj ali
maj-termín. Ponudbe na:
LJUBLJANA, poštni predal 88.

Poljsko cikorijo

oddaja v originalnih zabojih po 100 kg
in 83 kg. Razpošilja tudi v zavojih od
5 kg dalje po poštnem povzetju, trvdka

A. Kušlan,

Ljubljana Karlovska cesta 15

Štambilije

vseh vrst za urade,

društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj

kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

502

Sprejemem v pouk krepkega

sedlarskega vajenca

iz poštene hiše, starega 15 let. Ustmeni
ali pismeni pogoji se izvedo pri
FR. DIDIČU, sedlarju v IDRIJI.

Proda se ca. 3000 m³

bukovih drv

za posekanje. Naslov prodajalca pove
uprava „Slovenca“ pod številko 438.

Sprejme se takoj

508

čevljarski vajenec

pri g. FRANC PETERLINU, čevljarski mojster
v Kamniku.

Išče se boljši

mizarski pomočnik

ki bi bil sposoben delavnico samostojno
voditi. Naslov pri upravnitvu „Slovenca“
pod številko 440.

Nikakega zobobola

več učenih noči brez spanja. „Fides“
zobobol pri vseh zobnih bole-
stih, ki so odrekli vsa sredstva. Pri
uspehu denar nazaj! Cena K 150.
Tube K 4.—, 6 tub K 5.50. — Nikake
bolne prihljave več. Srečno bele zobe
dostojete z „Nikakega“ zoba. Takošnji učinek. Cena
K 2, 3 st. K 5. Retenzy, Kaschau I. post. pr. 12-2. 42 Ogrsko

HLAPEC

(neozenjen) za skladišna dela se sprejme proti
dobri plači in prostemu stanovanju ter hrani pri
A. Sarabon v Ljubljani. 509

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

kateri sem začel izdelovati na debelo, tako da
vsakemu lahko postrežem. Ker je druga obutev
tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo
v sobah prav dobro došla. Naj vsak poskusi!
FRANC CERAR, tovarna slamnikev v Stob-u,
pošta Domžale pri Ljubljani. 170

Gospodinja mnogo prihrani

ako si sama pripravi nadomestek jedilnega olja iz

Morskega Caraghee-mahu

ki na raznih solatah po vkusu popolnoma nadomešča najfinije namizno olje
in je zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne masčobe. Zavitek mahu
najfinije vrste za 1 liter nadomestnega olja K 1.30, po pošti poslan K 1.50,
rekomandirana pošiljatev velja 25 vinarjev več. Navodilo za pripravo, ki je po-
popolnoma priročno in brez stroškov, je priloženo vsakemu zavitku. Za pos-
kušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali povzetju, sicer se
pa priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj poštnine.
Prodaja M. Špenko Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Poštna naročila in de-
narne pošiljatev naj se pošiljajo na nastov

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6.

Ciprese

Odda se v mesecu marcu več sto ci-
presnih drevesc. Oddajajo se le v večji
množini. — Naslov pove upravnitvo
Slovenca pod št. 453.

100 litrov domače pijače
osveži, slasti in zelo gaseče slastno vsak
san napravi z mal. stroški. V zalogi so:
ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec,
muskatni hrastovec, poprovi metovec, po-
marancevec, prvenecvec, višnovec. Ne-
uspeh izkl. Ta dom. pijača se lahko pije
poleti hladna, pozimi tudi vroča mesto
ruma ali zganja. Sestavine z nat. navoi.
stanejo 12 K tranko po povzetju. Za ekonomije, trgovce,
večja gospod., delavnice itd., neprecen. vredn., ker to
delavca sveži in ne upijani in njegova delazna moč ne trpi.
Jan. Grolsch, Engel-Drogerie, Brno 643, Moravsko.

Orehov les

v hlohlih

Kostanjev les

v polenih

in hlohlih

2407

kupim

vsako vagonko množino po najvišji
dnevni ceni. J. POGAČNIK, Ljubljana,
Marije Terezije cesta 13.

Najstarejša slovenska trvdka te široke.

Obstoji že nad 40 let

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in prodja
Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. ob-
činstvu, da izdeluje natančno po naročilu
in predpisih vsakovrstne baidere, baldi-
nine, plašče, kazule, pluvijale, dalmi-
tike, velume, albe, koretije, prte itd. itd.,
sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi
božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno
ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo
tudi naročila na vezenje, prenavljanje
stare obleke ter sploh vsa popravila.
Zagotavljač hitro in najpoštenejšo postrežbo, prosil, da
se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo trvdko.

Na prodaj je po primerni ceni

parna žaga in mlin

s pripadki v najboljšem stanju in z
78.000 m² zemljišča v zvezi z večjo že-
lezniško postajo na Južno Štajerskem.
Poizve se pri Janku Traun v Ljubljani,
Tržaška cesta št. 29.

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisemne ponudbe z navedbo cen.

136

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino
trvdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
ljubljanska industrija pröbkovih zamaškov

Vojna zapestna ura

natančno regul. in re-
gula. Niki ali jeklo K
12 — 16 — 20 — 24 radij-
svetlin. kazališcem K
16 — 20 — K 24 — vsre-
ornem okrova K 18 —
24 — K 28 — z radij-
svet. kazal. K 30 — 36 —
vredna zapestna ura
na elasti. K 30 — 36 — 40 — 14 — zata zapestna ura
na elasti. K 100 — K 120 — K 140 — 3 letno pisemno jam-
stvo. Pošilja po povzetju. Nisak izklo! Zamašna davo-
ljena ali denar nazaj!

Prva tovarna ur Jan Konrad

e. in kr. dvorni založnik Brav st. 1532 (Česko.)

Na željo se vsakomur zastoni pošlje moj glavni cenik.

Sprejme se

475

vrtnarski učenec

z vso oskrbo v hiši. Ravno-
tam se sprejme tudi pošteno

dekle

za domača dela. Plača po dogovoru.

Pavel Simenec, vrtnar, Sv. Križ p. Moste
pri Ljubljani.

Ria-Balsam.

Cena ločka z jam-
stvenim pismom
K 1.50, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. Sto-
tine zabvalne in priznane. Kemeny, Kaschau
(Kassa) I., poštni predal 12/42 Ogrsko. 2631

Vam plačam, ako Va-
ših kurjih oces, bra-
davic in trde kože,
tekmo 3 dni s kore-
nino in brez bolečin
ne odpravi

Kostanjev les

do 2 m dolg, cepljen 10 do 30 cm v prerezu kupuje
Vinko Ušabi, veletržec, Zalec, Južnoštajersko.

Ponudbe s skrajno ceno, množino in rok do-
bave naj se vpošljejo!

Točno plačilo. — Kulantno poslovanje!

Kupujem tudi mehak, bukov, hrastov les,
okrogel in žagan.

Ant. Rud. Legat-a zasebno učilišče

za stenografijo, strojepisje, pravopisje, računstvo, zemljepisje in lepopisje
Maribor ob Dravi, Viktringhofgasse 17, I. nadstropje

317

Veliko, moderno in odlično učilišče z državno odobrenim učnim programom in državno preizkušenimi učnimi močmi.

Pričetek prihodnjih tečajev dne 12. aprila 1917.

Prospekt zastoj pri ravnateljstvu zavoda. Usimeno: v ponedeljek, sredo, petek, nedeljo in na praznik od 8 do 12 ure.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4¹/₄ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo okroglo kron 800.000.—. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1915 23 milijonov kron.

Iščem poštenega

mlinarja

ki zna tudi žagati. Mesečna plača 60 kron s hrano in stanovanjem. Naslov se izve v upravištvu „Slovenca“ pod št. „498“.

Trgovca kupi ali vzame v najem

hišo na deželi

v prometnem kraju, event. z vpeljano trgovino. Ponudbe na: Pošta Straža pri Rudofovcu pod „hišo na deželi“ 1797 484.

G. F. Jurásek

vglasevalec glasovirjev in orgovcev glasbi

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamena in desetletno jamstvo. Spec. elni zavod za vglasevanje ter popravila vseh glasbil. Vglasevalec v »Glasbeni matiči« ter v vseh slovenskih zavodih.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam da prodam za 1 komplet sobo že rabljeno

hišno opravo

z modroci na peresa v najboljšem stanju; prodaja tudi nekaj posameznih kosov, kot: omare, stoli, postelje, obešalniki itd. — Nadalje naznanim, da imam veliko zalogo vsakovrstnih

mrliških krst

od najpreprostejših do najfinejših kakor tudi kovinastih, dalje podglavnike, čevlje, ročne križe, sveče, nagrobne vence, šerpe za nosilce, flore za križ itd. — Prevzemam

prevoz mrličev

na vse strani dežele.

M. GOGALA

mizarstvo in pogrebno podjetje na Bledu.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Gozdne sadike.

Iz državnih drevesnic na Kranjskem se bodo na spomlad 1917 prodajale, dokler jih bo v zalogi, naslednje vrste gozdnih sadik:

Smreke	4 letne po 6 K
(presajene)	5 " " 7 "
črni bori	3 " " 6 "
kanadski topoli 2-3 m visoka	
drevesca	50 "

Cene veljajo za 1000 sadik z zavojem vred, postavljene na najbližjo železniško ali pošto postajo.

Naročila naj se pošiljajo c. kr. deželnemu gozdnemu nadzorništvu v Ljubljani. 265

Sprejme se

HLAPEC

h konjem proti dobri plači. — Sprejme se tudi oženjen, kateri ima lepo stanovanje v hiši, pr

FELIKSU URBANC

v Ljubljani.

Kaj delajo trapisti.

o tem lahko izveš v moji novi knjižici:

„Brat Gabriel Giraud in njegova ustanova v Rajhenburgu.“

Dobiva se pri 60. trapistih v Rajhenburgu, v katoliški bukvarni v Ljubljani, pri J. Krajcu nast. in Urban Horvat v Novem mestu in po vseh drugih knjižarnah. Brošura knjiga velja K 250 in v platno vezana K 350, po pošti pa pr. obeh po 20 vin. več. — Te ne samo vseskozi zanimive in s primernimi podobami okrašene, ampak ravnotako podučne in zabavne knjižice bi ne smelo manjkati v nobeni šolarski in društveni knjižnici. Sežite tedaj po tej nenavadni knjižici vsi Slovenci, vse šolske, farne in izobraževalne knjižnice ter knjižnice Marijinih družb itd.!

Sprejme se takoj proti dobri plači več

tesarjev

Hrana in stanovanje preskrbljeno. Več pove gosp. Anton Stelner, mestni tes. mojster, Ljubljana, Jeranova ulica 13.

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni sklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedaj čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rasel sklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverništvo v Celju in na Preseku, kakor tudi po vseh tarah nastavljeni poverjenci.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Brzjavke:

Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60.200.000 K Reserve 17.000.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

15

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebranih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebranih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zvebanja

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143.241.140.—.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rasti brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blešč in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po 6, 10 in 15 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštanim povzetjem ali denar naprej iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, I, Kohlmarkt 11.

AMERIKANSKI SLOVENEK

je prvi slovenski list v Ameriki. — Ustanov. leta 1891. — Stane 15 K letno. — Izhaja v torek in petek v lastnem domu.

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. USA.

Cenjenim rojakom in slavnim denarnim zavodom priporočamo svoj

BANČNI ODDELEK

za pošiljanje denarja na vse kraje in izvrševanje vseh tozadevnih bančnih poslov. —

Vse naše poslovanje je zajamčeno!

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838 — Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76 V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojni zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji. Marije Terezije cesta št. 12.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanji vlagateljem so za poši-

4 1/2 %

ljanje denarja na razpolago brezplačno polonice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7 1/2, 15 ali 22 1/2 let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom. Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali poroštvo. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 K 519.848-40. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Bogumil Remec, c. kr. profesor v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karo: Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Glani: Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; Zajo Albin, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Anton Kralj, tajnik Zadrugne zveze v Ljubljani; Dr. Merhar Alojzij, gimn. veroučitelj v Ljubljani; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aloš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbic, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Glani: Anton Gadež, katehet v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Miakar, profesor v Ljubljani; Avgustin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Zahtevajte slovenski cenik!

Dostavitev! takoj!

Brez pomisleka so

Jos. Petelinca

šivalni stroji najlepše in času najprimernejše prilagoditveno darilo.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, šivajo, vežejo (šitkajo), krpajo (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10 letno garancijo, krogliččen, brezsumen tek, ter biserni ubod. Vedno v zalogi priproste in luxus opreme, ter stroji najnovejših sistemov. Pouk v ravnanju s strojem kot tudi umetno vezenje, krpanje perila ter šivanje z aparati vsaki čas in povsod brezplačen.

2978

Cim preje kupiš, ceneje kupiš — dobro le v **Ljubljani**, sv. Petra nasip 7, blizu **franciškanskega mostu**, levo ob vodi, 3 hiša pri

Jos. Petelinca.

Naslov za pisma: Josip Petelinca Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Baržun.

Višek letošnje mode.

Bogata izbira v različnih kakovostih in barvah.

A. & E. Skaberné

veletrgovina z manufakturnim blagom

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

MILLO

dobivate v specialni trgovini za millo

Milan Hočevar

Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Istočas tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. rudečega križa in turškim srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4%. :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.